

Veltruský, Jiří. Bibliografie sémioticko-estetická

David Drozd

Opravené a doplněné vydání autorovy vlastní bibliografie, jež vyšla v publikaci *Příspěvky k teorii divadla* (1994: 262–263). Toto vydání zohledňuje i texty, které byly nalezeny v různých částech jeho pozůstalosti, stejně jako všechna známá vydání a překlady.

1939. Divadlo na chodbě. Česky vyšlo teprve 1994a: 237–348; anglicky 1979.
- 1940a. Člověk a předmět na divadle. *Slovo a slovesnost* VI (1940): 3: 153–159. Anglicky 1964; česky znovu 1994a: 43–50; dále 1994b; španělsky 2013a.
- 1940b. Zpěvní kultura obrozenecké doby. *Slovo a slovesnost* VI (1940): 4: 231–233.
- 1940c. Básníkův poměr k světu a skutečnosti. In *Věčný Máchá, památník českého básníka* (místo autora/sestavitele uveden pouze široký redakční okruh). Praha: Čin, 1940: 98–122.
- 1940d. Poznámky k Bogatyrevově knize o českém a slovenském lidovém divadle. Česky vyšlo teprve 1992b, a následně 1994a: 51–68; anglicky 1987c.
- 1941a. Divadelník o divadle. *Slovo a slovesnost* VII (1941): 1: 45–46.
- 1941b. Kramářské písně a dramata. *Slovo a slovesnost* VII (1941): 2: 98–102. Česky znovu 1994a: 69–73.
- 1941c. Dramatický text jako součást divadla. *Slovo a slovesnost* VII (1941): 3: 132–144. Vyšlo dále dánsky 1971; anglická autorizovaná verze 1976b; česky znovu 1994a: 77–94. (Úvodní část přednášky nebyla z cenzurních důvodů publikována, ale zachovala se v autorově pozůstalosti jako strojopis v rozsahu 10 stran. Její české přepracování a autorský anglický překlad viz 1973).
- 1941d. Umělci o sobě a o všem. *Slovo a slovesnost* VII (1941): 3: 166–167.
- 1941e. Česká estetika Mirka Nováka. *Slovo a slovesnost* VII (1941): 4: 217–218.
- 1942a. Česká estetika Mirka Nováka. 2. Doslov kritikův. *Slovo a slovesnost* VIII (1942): 2: 110–112.
- 1942b. Drama jako básnické dílo. In *Čtení o jazyce a poesii [1]* (uspořádali Bohuslav Havránek a Jan Mukařovský). Praha: Družstevní práce, 1942: 401–502. Německý překlad první poloviny textu 1975; části v autorském překladu 1976c, 1976d; autorsky upravená plná anglická verze 1977b; španělský překlad podle anglické verze 1990; kritické vydání české 1999.

1944. „Básnická autostylisace“, rozhlasová přednáška. Jediný známý exemplář strojopisu uložen v pozůstalosti Jiřího Veltruského v Archivu Národního muzea, fond č. 360.
1945. Studio Národního divadla a divadelní seminář Karlovy university. In *Studio Národního divadla* (sestavil Jindřich Honzl). Praha: Otto Girgal, 1945: 16–18.
- 1945–1948. „K problematice moderního umění“. Rukopis uchovaný v pozůstalosti Jindřicha Honzla a také v pozůstalosti Jiřího Veltruského. Bez datace. Terminus *post quem* určuje odkaz na Mukařovského studii vydanou v roce 1945, terminus *ante quem* je datum Veltruského emigrace (15. III. 1948).
- 1948a. „Zur Soziologie der modernen Malerei“. Položka Veltruského vlastní bibliografie opatřená poznámkou, že text, objednaný časopisem *Umschau* v Mohuči, nevyšel, protože časopis zanikl a rukopis se ztratil. Je pravděpodobné, že studie se obsahově shodovala s předchozí položkou – jak naznačuje titul.
- 1948b. „Contribution à la théorie du signe“. Datovaný strojopis (37 stránek) uchovaný v pozůstalosti Jiřího Veltruského, avšak neuvedený v jeho vlastní bibliografii. Jde o rozšířenou a přepracovanou francouzskou verzi nepublikované studie 1945–1948.
- 1946–1948. *Toyen*. Nedatovaný strojopis (zhruba 200 stran) uchovaný v pozůstalosti Jiřího Veltruského. Nedokončená monografie o Toyen (text je fragmentární a některé části jsou psány rukou). Datace je pouze hypotetická: z odkazů na literaturu můžeme předpokládat, že práce na studii byla zahájena v roce 1946. V korespondenci Veltruský zmiňuje, že kniha nebyla dopsána v důsledku emigrace po Únoru 1948. Některé části Veltruský přepracoval do podoby článku v roce 1981.
1964. Man and object in theater. In *A Prague School Reader on Esthetics, Literary Structure, and Style* (uspořádal Paul Garvin). Washington (DC): Georgetown University Press, 1964: 83–91. Neautorský anglický překlad práce 1940a.
1971. Den dramatiske tekst som bestanddel af teaterstykket (forkortet). In *Tjekkisk strukturalisme* (uspořádal Christian Kock). København: Munksgaard (Munksgaardserien 39), 1971: 223–240. Zkrácený překlad 1941c do dánštiny (přeložili Božena Rasmussen a Christian Kock).
1973. „Strukturalismus a divadelní věda“. Přepracovaná verze nepublikovaného úvodu k 1941c. Pořízen též anglický překlad pod názvem „Structuralism and Theatre“ určený pro sborník *Semiotics of Art. Prague School Contributions* (1976). Text byl nakonec z výboru vyřazen.
1975. Das Drama als literarisches Werk. In *Moderne Dramentheorie* (uspořádali Aloysius van Kesteren a Herta Schmid). Kronberg Ts: Scriptor (Monographien Literaturwissenschaft 23), 1975: 96–132. První část práce 1942b (oddíly 1–4, bez úvodu) v překladu Herty Schmid.
- 1976a. Contribution to the semiotics of acting. In *Sound, Sign and Meaning. Quinquagenary of the Prague Linguistic Circle* (uspořádal Ladislav Matejka). Ann Arbor: University of Michigan (Michigan Slavic Contributions 6), 1976: 553–606. Česky jako „Příspěvek k sémiologii herectví“, 1994a: 117–161.

- 1976b. Dramatic text as a component of theater. In *Semiotics of Art. Prague School Contributions* (uspořádali Ladislav Matějka a Irwin Titunik). Cambridge (MA)/London: The MIT Press, 1976: 94–117. Přepřacovaná anglická verze 1941c.
- 1976c. Basic features of dramatic dialogue. Ibidem, 1976: 128–133. Autorský překlad kapitoly „Základní vlastnosti dramatického dialogu“, 1942b.
- 1976d. Constitution of semantic contexts. Ibidem, 1976: 134–144. Autorský překlad kapitoly „Výstavba významových kontextů“, 1942b.
- 1976e. Some aspects of the pictorial sign. Ibidem, 1976: 245–264. Původní příspěvek pro antologii datovaný 1973.
- 1977a. Puppets for adults: the Théâtre du Manitous. *Sub-Stance* 18–19 (1977): 105–111. Česky jako „Loutky pro dospělé“, 1994a: 248–254.
- 1977b. *Drama as Literature*. The Peter de Ridder Press, Lisse. Autorsky upravená verze 1942b.
1979. Theatre in the corridor: E. F. Burian's production of *Alladine and Palomides*. *The Drama Review* 23 (1979): 4: 67–80. Anglické vydání dosud nepublikované práce 1939.
- 1981a. Comparative semiotics of art. In *Image and Code* (redigovala Wendy Steiner). Ann Arbor (MI): University of Michigan (Michigan Studies in the Humanities 2), 1981: 109–132.
- 1981b. Jan Mukařovský's structural poetics and esthetics. *Poetics Today* 2 (1981): 1b: 117–157.
- 1981c. The Prague School theory of theater. *Poetics Today* 2 (1981): 3: 225–235. Česky jako „Divadelní teorie Pražské školy“, 1994a: 15–24.
- 1981d. Základní rysy malířského díla Toyen. *Proměny* 18 (1981): 4: 79–87. Studie vychází z nepublikované monografie z let 1946–1948.
1983. Puppetry and acting. *Semiotica* 47 (1983): 1–4: 69–122. Česky jako „Loutkové divadlo a herectví“, 1994a: 189–233; dále 2003.
- 1984a. Semiotic notes on dialogue in literature. In *Language and Literary Theory. In Honor of Ladislav Matejka* (uspořádali Benjamin Stolz, Irwin Titunik a Lubomír Doležel). Ann Arbor (MI): University of Michigan (Papers in Slavic Philology 5), 1984: 595–607. Česky jako „Sémiotické poznámky k dialogu v literatuře“ 1993b.
- 1984b. Bühlers Organon-Modell und die Semiotik der Kunst. In *Bühler-Studien I–II* (ed. Achim Eschbach), Frankfurt/Main: Suhrkamp: 1984: 161–205.
- 1984c. Acting and behavior: a study in the *signans*. In *Semiotics of Drama and Theatre* (uspořádali Herta Schmid a Aloysius van Kesteren). Amsterdam – Philadelphia: John Benjamins, 1984: 393–441. Česky jako „Herectví a chování: studie o nositeli významu“, 1994a: 162–188.
1985. Drama as literature and performance. In *Das Drama und seine Inszenierung* (uspořádali Erika Fischer-Lichte, Christel Weiler a Klaus Schwind). Niemeyer, Tübingen: Niemeyer, 1985: 12–21. Česky jako „Drama jako literární dílo a divadelní představení“, 1994a: 95–101; španělsky 2013b.
1986. La Sémiologie du spectacle à la recherche de son passé. In *Approches de l'opéra. Actes du colloque AISS (Royoumont, septembre 1984)* (uspořádal André Helbo). Paris: Didier érudition, 1986: 13–18. Česky jako „Sémiologie divadla – hledání vlastní minulosti“, 1994a: 34–39.

- 1986b. STEINER, Peter, Miroslav ČERVENKA a R. VROON (edd.). *The Structure of the Literary Process. Studies dedicated to the Memory of Felix Vodička*. Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins B.V., 1982, VIII + 613 pp. *Poetics Today* 8 (1986): 1: 160–162. Veltruského recenze „festschriftu“ věnovaného jeho učiteli, kolegovi a příteli.
- 1987a. Brancusi and the principles of sculpture. *Cross Currents* 6 (1987): 315–324.
- 1987b. „Poznámky k několika inscenacím Otomara Krejčí“. Psáno pro samizdatový časopis *O divadle*, kde však text nakonec nevyšel. Anglicky a francouzsky 1991b, česky až 1994a: 255–161.
- 1987c. Structure in folk theater. Notes regarding Bogatyrev's book on Czech and Slovak folk theater. *Poetics Today* 8 (1987): 1: 141–161. Anglické vydání dosud nepublikované práce 1940d.
1990. *El drama como literatura*. Galerna/ IITCTL, Buenos Aires. Španělská verze podle 1977b, přeložila Milena Grass.
- 1991a. Sound qualities of the text and the actor's performance. In *Drama und Theater: Theorie, Methode, Geschichte* (uspořádali Herta Schmid a Hedwig Král). München: Otto Sagner (Slavische Beiträge 270), 1991: 238–255. Česky jako „Zvukové vlastnosti textu a herecův hlasový projev“, 1994a: 102–114.
- 1991b. Notes regarding some productions by Otomar Krejča / Remarques sur quelques mises-en-scène par Otomar Krejča. In *Czech & Slovak Theatre / Théâtre tchèque et slovaque* 1 (1991): 46–54. Text 1987b v anglickém a francouzském překladu.
- 1992a. Sémiologie a avantgardní divadlo. *Svět a divadlo* 3 (1992): 1–2: 145–155. Autorizovaná česká verze (přeložil Petr Dudek) originálu, který anglicky vyšel teprve 1995. Česky znovu 1994a: 25–33; německy 1997.
- 1992b. Poznámky k Bogatyrevově knize o českém a slovenském lidovém divadle. *Divadelní revue* 3 (1992): 1: 3–13. První české vydání rukopisu 1940d, včetně poznámky doplněné v anglické verzi 1987c.
- 1993a. La Place et le caractère de la communication intersubjective dans la musique et la danse. *Degrès*, revue de synthèse à orientation sémiologique xxi (1993): 74: 1–10, Bruxelles.
- 1993b. Sémiologické poznámky k dialogu v literatuře. *Česká literatura* XLI (1993): 3: 229–243. Autorizovaná česká verze 1984a (překlad Miroslav Červenka; překladatel není uveden v časopise, ale je doložen v dochované korespondenci).
- 1994a. *Příspěvky k teorii divadla* (sborník studií uspořádal a k vydání připravil autor). Praha: Divadelní ústav. Autorizované české znění prací 1939, 1940a, 1940d, 1941b, 1941c, 1976b, 1977a, 1981c, 1983, 1984c, 1985, 1986, 1987b, 1991, 1992a.
- 1994b. Člověk a předmět na divadle. *Loučkář* 44 (1994): 10: 221–223. Přetisk 1940a.
1995. Semiotics and avant-garde theatre. *Theatre Survey* 36 (1995): 1: 87–95.
1996. Esquisse d'une sémiologie du théâtre. *Degré*, revue de synthèse à orientation sémiologique. xxiv (1996): 85–86: 1–172, Bruxelles. Veltruského opus postumum vydané ve stavu rozpracování konečného textu.

1997. Die Semiologie und das Avantgardetheater. *Balagan* III (1997): 2: 67–78. Německý překlad Herty Schmid, pořízený dle českých vydání 1992a a 1994a.
1999. *Drama jako básnické dílo* (edičně zpracoval, doslov a textologickou poznámku napsal Ivo Osolsobě). Strukturalistická knihovna 1. Brno: Host. Kritické vydání práce 1942b.
2003. Loutkové divadlo a herectví. *Loutkář* 53 (2003): 3: 1–8. Přetisk 1994a, 189–233.
2004. Sémiotika opery. In *Hudební divadlo jako výzva* (editor Helena Spurná). Praha: Národní divadlo, 2004: 89–102. Český překlad 4. kapitoly rukopisu vydaného 2012 (překlad Pavel Drábek).
2012. An approach to the semiotics of theatre. *Travaux du Cercle linguistique de Prague, nouvelle série* 6. Masarykova univerzita, Brno. Veltruského opus postumum rekonstrukcí rozšířené o autorovy přípravné texty a poznámky. Text rekonstruovala a do angličtiny přeložila Jarmila F. Veltruský, redakčně zpracovali Tomáš Hoskovec a David Drozd.
- 2013a. El hombre y el objeto en el teatro. In *Teoría teatral de la Escuela de Praga: de la fenomenología a la semiótica performativa*. (Uspořádali a přeložili Jarmila Jandová a Emil Volek), Madrid: Fundamentos / Bogotá: Universidad Nacional de Colombia, 2013: 137–145. Španělský překlad 1940a.
- 2013b. El drama como obra literaria y como representación teatral. *Ibidem*, 2013: 227–234. Španělský překlad 1983 (zohledňující také českou verzi 1994a).
- 2016a. Strukturalismus a divadelní věda. *Theatralia* 19 (2016): 1: 231–237. Přepracovaná verze úvodu k přednášce z r. 1941, viz 1973.
- 2016b. Strojepis z roku 1941. *Theatralia* 19 (2016): 1: 238–245. První vydání nepublikovaného úvodu k přednášce z r. 1941.
- 2016c. Básnická autostylisace. *Theatralia* 19 (2016): 1: 246–250. První vydání rozhlasové přednášky z r. 1944.
- 2016d. K problematice moderního umění. *Theatralia* 19 (2016): 1: 251–267. Nepublikovaná studie určená pro *Otázky divadla a filmu*, viz 1945–1948.

Bibliografie nezahrnuje anglické překlady textů zahrnuté do výběru *Theatre Theory Reader: Prague School Contributions* (Praha: Karolinum, 2016).

S využitím soupisu Tomáše Hoskovce aktualizoval David Drozd